

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk az érdeklődőket az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem Egyesület és a Magyar Pax Romana Zsinati Klubjának soron következő rendezvényére, melynek

Időpontja: **2013. január 21., hétfő, 17 óra**

Helyszíne: Pesti Evangélikus Egyház Gyülekezeti Nagyterme

(Bp. V. Deák Ferenc tér 4. I. em.)

Etnikai vagy/és társadalmi kérdés a roma ügy?

Társadalmi problémák etnicizálása vagy az etnikumok társadalmi befogadása

A kérdésre Topolánszky Ákos és Krémer Balázs válaszol. Ankétunkat megtisztelték azzal, hogy alább összefoglalták a roma integrációval kapcsolatos vizsgálataik eredményét. Ezeket a civil ajánlásokat az Európai Unió is felhasználta álláspontja kialakításánál. Ennek dokumentumai a csatolt két mellékletben olvashatóak.

"Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság az EU főintézményeinek (Parlament, Tanács, Bizottság) hivatalos tanácsadó szerve, mely a tagországok szervezett civil társadalmi (azaz nem kormányzati) véleményét hivatott képviselni és – lehetőség szerint – érvényesíteni a döntéshozás folyamatában a részvételi demokrácia elvének jegyében. Nevezhetjük civil parlamentnek is. Székhelye Brüsszel. Az európai jogalkotás „termékeiről” alkot véleményeket kimondottan nem (párt/család/) politikai, hanem a szervezett érdekcsoportok véleménye alapján. Az EGSzB az elmúlt évben két un. feltáró véleménynyel jelentkezett a roma integráció témájában. Mindkét esetben Topolánszky Ákos volt a rapporteur, a dokumentum megfogalmazója, és Krémer Balázs szociológus a szakértő.

A létező Roma politikai gyakorlat(ok) a mai európai demokratikus társadalmi fejlődés egyik nagy adóssága és egyben lakmusza. Megtalálható benne minden olyan probléma, mely az EU alapszerződéseinek alapértékeit sérti, azokkal visszaél. A roma politika a keresztény/vallásos önértelmezés, társadalmi felelősség és etikai gyakorlat sajátos „provokációja” is, mely nyilvánvaló feladatokat jelöl ki a vallásos közösségek és az egyházak számára is.

2010-től nagy jelentőséget kapott, egyben nagy várakozásokat szült és visszavonhatatlan politikai felelősséget támasztott, hogy az Európai Bizottság elfogadta – mintegy húszévi halasztgatást követően – a **Roma integrációs keretstratégiát**, illetve 2011 év végéig minden tagországnak kötelessége lett saját (nemzeti) romastratégia megalkotása.

Ma már nyilvánvaló szempontja a romák helyzetével (is) foglalkozó stratégiáknak, hogy az eddigi erőfeszítések (már ahol voltak ilyenek) sem voltak képesek meghatározó mértékben a romák jelentős hányadának hátrányos megkülönböztetésén, életminőségén és életesélyein javítani, sőt némely vonatkozásban további romlás tapasztalható. Az ilyen stratégiák által feltárt problémák (mélyszegénység, diszkrimináció, jogvesztés, etnikai alapú megkülönböztetés, rasszizmus stb.), nem kizárólag a romákat érinti, de az ők esetében koncentráltan és egymást negatívan erősítő módon jelentkeznek. Ezért beszélhetünk pl. a nyomor, vagy a kirekesztettség koncentrációjáról. Ma már az is világos, hogy minden etnicizáló megközelítés nem csupán a valóság rossz értelmezése, de annak egyben alkalmatlan és biztosan diszfunkcionális - tehát a hátrányokat és jogvesztéseket növelő – kezelési formája is. Az elem-

zések alapján a romák kirekesztése és diszkriminációja jelentős társadalmi és közöltségekkel jár, míg befogadásuk nyilvánvaló gazdasági hasznot eredményezhet.

Mindezek alapján a vélemények megfogalmazói úgy látják, hogy egy lehetséges és vállalható, a problémák természetét és a megoldás stratégiai irányait explicit, de nem exkluzív (azaz kifejezetten, de nem kizárólag, tehát nem etnikailag fókuszált) módon képviselő **roma inklúziós politika pilléreként az alábbi elemek javasolhatók a tagországok számára:**

„Színvak inklúziós politika” – a társadalmi rendetlenség koncentrációjának oldása

„Roma/cigány etnikai és identitáspolitika”

„Anti-rasszista közpolitika és nyilvánosság”;

melyek számos, jogalkotási, államigazgatási és a közösségek életét érintő részelemre bonthatók.

A politikusok egy történelmi pillanat megteremtéséről beszélnek. Az érintettek azonban széles körben csalódottságuknak adnak hangot. Nehéz és hosszú társadalmi tanulási folyamat eredménye lehet csak, ha végül „egy olyan egységes szemléletű politika valósulhat meg, mely nem a drága kudarcoknak, hanem az okos és humánus eredményeknek lesz a bizonyítéka”.

Topolánszky Ákos, református lelkész, szociológus-szociálpolitikus, drogpolitikus, az EGSzB tagja, az EPMSZ-E korábbi elnöke

Dr. Krémer Balázs, szociológus, egyetemi docens, Debreceni Egyetem BTK, szociológia és szociálpolitika tanszék